

Katja Markič

PTICE SELIVKE

Nagrada za mladega dramatika 2015

Katja Markič

PTICE SELIVKE

Nagrada za mladega dramatika 2015

© Katja Markič
markic.katja@gmail.com

©Katja Markič, Nagrada za mladega dramatika 2015
Uporaba in reprodukcija besedila brez dovoljenja avtorice ni dovoljena.

OSEBE

IRENA

GREGOR, Irenin sosed

BOR, Irenin brat

Prizorišče: Irenino podnajemniško stanovanje

1. prizor

Izpraznjeno stanovanje, kot bi se nekdo ravno izselil. Po tleh le tri ali štiri škatle, zalepljene. Vstopita Irena in Gregor.

IRENA: Uh, prav hladno je tukaj.

GREGOR: Gretje so izklopili. Ampak meni se niti ne zdi tako zelo hladno.

IRENA: Na hodniku je prepih.

GREGOR: Nekdo je moral pustiti odprta vrata.

IRENA: Pametno. Jaz nikoli ne puščam odprtih vrat za seboj.

GREGOR: Nikoli?

IRENA: Ne. Če moram prezračiti, gre hitreje skozi okno.

(tišina)

GREGOR: Irena, kozarce si še pustila zunaj.

IRENA: Mislila sem, da bi lahko nazdravila. To ljudje počnejo.

GREGOR: Ljudje imajo navadno tudi kaj za v kozarce...

IRENA: Na okenski polici je šampanjec.

(Gregor prinese šampanjec, obema natoči, izpijeta)

GREGOR: Pozabila sva nazdraviti.

IRENA: Seveda, nazdraviti.

(Gregor še enkrat natoči)

GREGOR: Na nove priložnosti!

IRENA: Na priložnosti!

(oba sedeta na škatle)

IRENA: Če zdaj pogledam okrog, se mi vse zdi tako nekako čudno prazno.

GREGOR: Samo zato, ker si navajena, da je bilo prej več pohištva.

IRENA: Ja, ampak tudi na policah so bili predmeti, a ne? Zdaj se mi pa že nekaj časa zdi vse prazno.

GREGOR: Preprosto – izselila si se.

IRENA (*počasi*): Izselila sem se. Res sem se.

(*tišina*)

IRENA: Vse sem zapakirala. Vse škatle sem zalepila tako trdno, da ne verjamem, da jih bom sploh še lahko odprla.

GREGOR: Se vsaj nič ne bo raztreslo.

IRENA: Nič se ne bo raztreslo. Nič ne bo nenadzorovano prišlo na dan.

GREGOR: Vse sva pospravila.

IRENA: Vse sem pospravila.

GREGOR: In vse je že v novem stanovanju.

IRENA: Vse je tam, vse v škatlah, jaz pa jih nočem odpreti.

GREGOR: Želiš, da ti tudi pri tem pomagam?

IRENA: Ne, ne, hvala. Si tako ali tako že dovolj naredil.

GREGOR: Saj veš, dobri sosedje si pomagajo.

IRENA: Ja – pri izselitvi.

GREGOR: Tudi pri vselitvi bi ti, pa mi ne pustiš.

IRENA: Saj se bom lotila vselitve, ampak za zdaj še raje opazujem obe stanovanji. Opazujem ju in ju primerjam ter uživam v tem, ko si lažem, da sta si le kot prazni podobni.

GREGOR: Pa kaj bi ti pravzaprav rada?!

IRENA: Rada bi, da bi bila praznina, ki jo zapuščam, drugačna od te, v katero se selim.

GREGOR: Saj bo drugače. Kmalu boš razporejala predmete po novem stanovanju, pa že ne bo več prazno.

IRENA: Ja, stare predmete.

GREGOR: Pa saj ne moreš vsakič, ko se preseliš, kupiti novih stvari.

IRENA: Ne. Pač pa vsakič kupim nove zavese.

GREGOR: Zakaj pa to?

IRENA: Vsakič debelejše, v upanju, da se bo manj videlo skoznje.

GREGOR: Če vedno samo zagrinjaš okna, ne bo sonce nikoli posvetilo noter. Čisto bleda si, rabiš malo sonca.

IRENA: Vsako poletje me opeče.

GREGOR: In meni vedno sveti v oči, pa kaj. Nosim sončna očala in grem vseeno ven.

IRENA: Gledati svet skozi rožnata očala.

GREGOR: Ti kar tako mečeš stavke, pa sploh ne pomisliš, kaj pomenijo. A sploh veš kaj ta fraza pomeni?

(tišina)

GREGOR: Oprosti. Ne vem kaj mi je, ampak nekam živčen sem. Kar nadaljuj.

IRENA: O čem sva že govorila?

GREGOR: Drugo stanovanje si najela. Seliš se.

IRENA: Ja, selim se.

GREGOR: O tem sva govorila.

IRENA: Seveda sva. Veliko sva govorila. Jaz veliko govorim.

GREGOR: Vem. Ampak to me ne moti – ne maram tišine. Kadar sem sam, je vse tako tiho.

IRENA: Zame je vedno vse tiho. ... Včasih si moram zamašiti ušesa.

GREGOR: Ušesa si zamašiš, če je glasno.

IRENA: Ušesa si zamašim, če je preglasno in če je tiho. Ni razlike.

GREGOR: Seveda je. Saj nimaš ves čas zamašenih ušes.

IRENA: Ne, nimam. Ker ne pomaga. ... Še vedno lahko slišim sebe.

(tišina)

IRENA: Zdaj, ko je vse zapakirano, je to stanovanje tako prazno, da lahko slišim svoj glas, kako odmeva.

GREGOR: Tudi moj glas odmeva.

IRENA: Ne, tvoj glas zareže.

GREGOR: To bo zato, ker govorim z drugo frekvenco kot ti.

IRENA: Tvoj glas zareže in se ustavi, moj glas pa odmeva, a zamira. Vedno je bilo tako.

GREGOR: Ne preden si izpraznila stanovanje.

IRENA: Tudi moje misli so izpraznjene, Gregor. Moj glas se izgublja v tem stanovanju, a je hkrati povsod. Zaletava se v prazne stene, se odbija, potuje do druge hladne stene in tako naprej, dokler nazadnje ne zamre.

(tišina)

IRENA: Od te praznine se mi bo še zmešalo.

GREGOR: Zdaj pa že dramtiziraš.

IRENA: Dramtizirati -am dov. in nedov. (i) 1. *predelati, spremeniti prozno ali pesniško delo v dramsko*: dramtizirati novelo, roman 2. ekspr. *pojmovati, prikazovati kaj resneje in huje, kot je*: ne bi smeli dramtizirati poraza naših tekmovalcev; dramtizirati spor – dramtiziran -a -o: dramtizirana pesnitev

GREGOR: Kaj je bilo pa zdaj to?

IRENA: Da ne boš rekel, da ne vem, kaj ta fraza pomeni.

GREGOR: Citirati slovar še ne pomeni razumeti.

IRENA: In govoriti besede še ne pomeni kaj povedati z njimi.

(tišina)

GREGOR: Prebeliti bo treba, preden se kdo drug vseli.

IRENA: Prebeliti bo treba, da se ne bo več videlo sledi, ki sem jih pustila.

GREGOR: No, ampak ti se sedaj seliš v novo stanovanje.

IRENA: Selim se v novo stanovanje. V novo prazno stanovanje. Stanovanje, ki komaj čaka, da svoje predmete razporedim po policah natanko tako, kot sem jih vsakič do sedaj.

GREGOR: Ampak, ali ne bo tvoje novo stanovanje večje?

IRENA: Vsaka novo stanovanje je večje. In jaz sem vedno manjša v njem.

GREGOR: Upam, da si boš naredila dovolj knjižnih polic, da ne bo spet vse natrpano.

IRENA: Mhmh.

GREGOR *(se razgleda naokoli)*: Ne razumem sicer, zakaj nisi pustila, da odnesem še te škatle. Čisto dovolj prostora je še bilo v avtu.

IRENA: Mhmh.

GREGOR: Je kaj narobe?

IRENA: Gregor ... tamle v kotu je meter.

GREGOR: Ja, mojstri so ga tam pustili.

IRENA: Izmeri me. Vedno manjša sem.

GREGOR: Nisem prepričan, da razumem.

IRENA: Če stojim na tej škatli, sem večja, če stopim dol ... ali me ni več?

GREGOR: Irena...

IRENA: Kako hecno. Izmeri me, hočem dokaz.

(nekaj časa se gledata)

GREGOR: No – prav. Ampak postavi se ob steno, samo odmaknem tole škatlo...

IRENA: NE! *(skoči nazaj in se usede nazaj na škatlo)*

GREGOR: V redu, v redu. Kaj sploh je v tej škatli?

IRENA: Nič. Knjige.

GREGOR: Pri tvoji gori knjig se kar čudim, da sva sploh vse lahko spravila v škatle.

(dolga tišina)

IRENA: Mene pa je vedno čudilo, da lahko pisatelji v knjige spravijo misli, ne da bi jih zapisali.

GREGOR: Ali niso ravno zapisane misli tiste, ki sestavljajo knjigo?

IRENA: Ne. Knjigo sestavljajo misli, ki jih jaz premišljujem med branjem.

GREGOR: Ampak knjiga je knjiga in ostane popolnoma enako zapisana, ne glede na to, kdo jo bere.

IRENA: Motiš se. Knjigo piše bralec. V vsakem trenutku.

GREGOR: Boš torej rekla, da pisatelj pa knjigo bere, ali kaj?

IRENA: Ne vem. Jaz nikoli ne berem.

GREGOR: Toliko knjig imaš, pa nikoli ne bereš?

IRENA: Jaz ne znam brati. Jaz vedno samo pišem. Pišem in tega nikoli ne preberem.

GREGOR: In kaj si že napisala?

IRENA: ... Alamuta, Tujca, Zločin in kazen, ...

GREGOR: Ti si napisala Zločin in kazen?

IRENA: Že večkrat.

GREGOR: Oprosti Irena, ampak zdaj pa že pretiravaš...

IRENA: Laž.

GREGOR: Ja, laž.

IRENA: Ni laž.

GREGOR: Vsekakor ni resnica, če si to hotela reči.

IRENA: Tudi resnica ni.

GREGOR: Če ni ne laž ne resnica, kaj pa je potem?

IRENA: Misel.

GREGOR: Misel?

IRENA: Ali je to, da mislim, lahko laž? Ali je nekaj, kar samo mislim, resnica?

GREGOR: To, da misliš, je dejstvo.

IRENA: Si prepričan?

GREGOR: Vsakdo misli. To je pač dejstvo.

IRENA: Tudi preden sem se preselila v to stanovanje, sem mislila, da bo drugače. Imela sem pričakovanja.

GREGOR: To je normalno.

IRENA: Tudi tokrat bo tako.

GREGOR: Kako?

IRENA: Pričakujem nekaj, nekaj novega, nekaj vznemirljivega, ampak v resnici bo spet isto, a ne?!

GREGOR: Tako bo, kot si boš uredila.

IRENA: Zakaj sploh kaj pričakujemo?! Zakaj tako radi živimo v tej iluziji?!

GREGOR: Iluzija je iluzija samo dokler se ne uresniči. Za uresničitev pa se moramo včasih potruditi.

IRENA: Ali ni lepše pustiti pričakovanjem, da ostanejo pričakovanja in jih nikdar uresničiti...

GREGOR: Tako razmišljanje nima smisla.

IRENA: ... Tako si ne moreš nikoli pokvariti svoje osebne realnosti.

GREGOR: Realnost je ena sama. Če je nekaj črno, ni belo. Enostavno.

IRENA: Realnost je ena sama. Vse je sivo.

GREGOR: Tvoj problem, Irena, je, da si preveč sama. Ne bi smela toliko časa posedati med temi štirimi stenami in pogrevati tega mračnega razpoloženja.

IRENA: Zaprta med štirimi stenami. Ujeta. Ujeta vase. Ne izpustim se – moram se izpustiti.

GREGOR: Ja, moraš malo ven, v družbo.

IRENA (*naučeno*): Družba – skupina ljudi, ki jih družijo skupni interesi, zlasti zabava.

GREGOR: To je ena od definicij.

IRENA: Take družbe ni. Ljudi ne družijo skupni interesi, ampak interesi, ki jih imajo do drugih ljudi.

GREGOR: No, ampak če govorimo o prijateljih...

IRENA: Zakaj sva tukaj sama?

GREGOR: Prosim?

IRENA: V mojem stanovanju. Zakaj sva sama?

GREGOR: Ker ... hmh...

IRENA: Povabila sem tudi druge. Prijatelje, znance. Pa mi ni nihče odgovoril na vabilo. Veš, zakaj ne? Ker sem zanje samo pozabljena telefonska številka.

GREGOR: Zame nisi pozabljena telefonska številka.

IRENA: Pa še bom.

GREGOR: Ne boš.

IRENA: Kaj pa sem zate?

GREGOR: Eh, ti si...

IRENA: No, kaj sploh sem jaz? Če sem za nekoga nekaj, za nekoga drugega pa nekaj drugega, zate spet nekaj tretjega ... in vse to sestavlja mene – kaj sem?

GREGOR: Kako pa ti vidiš samo sebe?

IRENA: Mene ni. Jaz sem prazna.

GREGOR: To kar naprej ponavljaš.

IRENA: Kaj ponavljam?

GREGOR: To, da si prazna. Ampak ne moreš biti čisto prazna. Nekaj je, kar te sestavlja; spomini, misli, ideje... ne vem.

IRENA: Spomini...

GREGOR: Ja, spomini. Vsak človek ima neke spomine.

IRENA: So spomini tisto, kar nas sestavlja in dela to, kar smo?

GREGOR: Do neke mere že.

IRENA: Torej smo brez spominov čisto druge osebe?

GREGOR: Ne moreš biti popolnoma brez spominov, Irena.

IRENA: No, pa če se osvobodimo spominov. Ali lahko začnemo na novo? Čisto na novo? *(premor)* Ali se izgubimo v samopozabi...?

GREGOR: Zakaj in kako pa bi kdo lahko pozabil samega sebe?!

IRENA: Zakaj pomnimo?

GREGOR: Ne vem. Verjetno zato, da se lahko orientiramo v svetu na podlagi prejšnjih izkušenj.

IRENA: Ampak spomini nas potem omejujejo. Nekaj si zapomnimo in naslednjič to naredimo popolnoma enako.

GREGOR: To nam prihrani čas.

IRENA: Čas za kaj? Kaj pa naredimo s tem dodatnim časom?

(tišina)

IRENA: Spomini nas omejujejo za nove poglede na svet. A ne bi bilo čudovito, vse pozabiti? Ničesar se ne spominjati od trenutka dalje, ko bi se zgodilo.

GREGOR: Meni ne bi bilo tako všeč. Jaz sem rad prepričan.

IRENA: Prepričan v kaj? V iluzijo?

GREGOR: Irena, najin pogovor se vrti v krogu!

IRENA: V spirali. Z vsakim zavojem sva nižje. Iščeva točko nič.

2. prizor

Isto stanovanje. V njem so Irena in Gregor ter Bor, ki je ravnokar vstopil.

BOR: Heeej! Irena! Kako si?! Joj, občutek imam, kot da se že sto let nismo videli.

IRENA: Bor!

BOR: Oprosti, ker sem pozen. Res si moram že enkrat pogledati, kako vozijo avtobusi.
(*Gregorju*) Živijo!

GREGOR: Živijo!

IRENA: Saj vidva se poznata, a ne?

GREGOR: Seveda. Ti si Bor, Irenin brat.

BOR: Eden in edini. Ti si pa Gregor. Saj sva se spoznala takrat na tistem pikniku, Irena, za tvoj rojstni dan.

IRENA: Saj res. Takrat sta se spoznala.

BOR: Oh, vidim, da sta že nazdravila. Jaz sem pa na poti skočil še v trgovino po eno steklenico, da se ti malo oddolžim za zamudo, Irena.

IRENA: Ne bi bilo treba.

BOR: Nikomur ni ničesar treba. Jaz pa sem hotel. Saj sta za to, da še to odpremo, kajne?

GREGOR (*dvigne prejšnjo steklenico*): Tudi v tej je še dovolj ostalo.

BOR: Gotovo so šli že vsi mehurčki ven. Poleg tega pa – nikoli ne bomo mogli vedeti, katera je boljša, če ne poskusimo obeh.

GREGOR: Temu se reče potrata.

BOR: Temu se reče znati uživati življenje. (*poda Gregorju steklenico*)

(*Gregor poskuša odpreti steklenico, a mu ne uspe, zato delo prevzame Bor, ki jo odpre z lahkoto, natoči vsem trem*)

BOR: Torej, kaj zabavnega sem zamudil?

GREGOR: Ne kaj dosti. V glavnem sva samo klepetala.

BOR: Tudi to se včasih prileže. ... Bosta še malo? (*ponudi pijačo*)

IRENA: Hvala, jaz imam dosti.

BOR: Ti pa boš še malo, kajne, Gregor.

GREGOR: No, pa daj. Res je dober, tale.

BOR: In o čem sta se pogovarjala?

IRENA (*Gregorju*): O čem sva se pogovarjala?

GREGOR: O vsem mogočem.

BOR: Na primer?

IRENA: O tem, da se nima smisla pogovarjati.

BOR: Ti si pa danes nekaj družabno razpoložena.

IRENA: O tem, da nima smisla govoriti. Govoriti brez smisla. Misliti smisel. Smiliti se. Vse to so samo besede, skupki črk, skupki glasov, pa jih vendar razumemo.

GREGOR: Tako nekako deluje človeška komunikacija, ja.

IRENA: Ampak zakaj to počnemo?! Zakaj proizvajamo glasove, ki lahko nekoga prizadenejo?

BOR: Ali pa ga razveselijo.

IRENA: Kako lahko ti nelogični zvoki v nas vzbudijo kakršnokoli reakcijo?! To nima smisla. Človek govori in to je eno od njegovih prekletstev.

BOR: Kaj bi šele bilo, če ne bi govorili!

GREGOR: Bila bi tišina. Neprijetna tišina.

IRENA: Grozljiva tišina, blažena tišina, kot v moji glavi. Predstavljajta si, da bi cel svet naenkrat prenehal govoriti, prenehal misliti!

BOR: Če ne bi govorili, ne bi mogli drugim povedati, kako se počutimo, kaj mislimo, zakaj...

IRENA: Tega tako ali tako ne moremo. Ker govoriti ni dovolj. Nekdo mora poslušati. Poslušaj pa ne nihče.

BOR: Če bi kdaj pa kdaj zaupala ljudem, bi bila lahko še presenečena, da je nekaterim le vredno zaupati.

IRENA: Kaj naj jim zaupam?

GREGOR: Ja ne vem, recimo kaj misliš, ali pa...

IRENA: Saj ne mislim.

GREGOR: Prosim?

IRENA: Prosim?

BOR: No, če si že tako filozofska in moralna, pa povej... rekla si, da nihče ne posluša – torej tudi ti ne poslušáš.

IRENA: Žal. Jaz poslušam. Jaz poslušam, ampak nič ne mislim. Jaz nimam spominov, jaz se selim, jaz pakiram, jaz grem, jaz se selim, jaz nimam spominov, jaz pakiram, jaz grem, jaz ...

BOR: Kaj praviš, Irena, če bi dali malo glasbe gor?

GREGOR: Vse je že zapakirano.

BOR: Saj res. Ja potem pa ... ne vem, a si prav čisto vse že odnesla v novo stanovanje?

IRENA: Ničesar ne puščam za sabo.

GREGOR: Samo te škatle, ki jih vidiš, so še ostale. Je rekla, da jih hoče zadnje izseliti.

BOR: Ja potem pa malo pobrs kajmo po teh, da vidimo, če je kaj zabavnega notri.

GREGOR: So že vse zalepljene.

BOR: Jih bomo pa odlepili.

GREGOR: Irena?

IRENA: Vseeno mi je.

(Bor odpre najbližjo škatlo)

BOR: Krožniki, ... pribor, ... brezveze.

(Gregor odpre škatlo, na kateri je sedel)

GREGOR: V tej so samo obleke in spalna vreča.

(ostane le še škatla na kateri sedi Irena)

BOR: Kaj je pa v tej?

IRENA: Jaz. ... Ta škatla je polna praznega.

BOR: Če bi bila čisto prazna, je ne bi zalepila. *(odmakne Ireno, odpre škatlo)*

BOR: O, tukaj so pa fotoalbumi.

IRENA: V tem so tvoje slike.

BOR: Moje? Zakaj pa imaš moje slike? ... No, da vidim. ... O, tukaj je ta skupinska fotografija z mojim nogometnim klubom! Jaz sem jo pa iskal!

GREGOR: Ti si igral nogomet? *(pristopi)*

BOR: In to precej resno. ... Aha, rojstnodnevne fotografije ... potovanja ... božič ... spet rojstni dan ...

GREGOR: Dobre slike. Tale je prav umetniška, kdo je to slikal?

IRENA: Bor je hodil na oblikovno.

GREGOR: Res dobre slike.

BOR: Hvala. ... Kaj je pa s to sliko? Čisto je zmazana in zmečkana! Kako se je pa to...

IRENA: Pokaži! *(mu iztrga album iz rok, vzame ven fotografijo in jo raztrga na koščke)*

GREGOR: Kaj je bilo pa to?!

IRENA *(brez besed gre do okna, vrže ven raztrgano fotografijo)*

IRENA: Pozabita to.

BOR: O-k. Si v redu?

IRENA: Ja. Kar nadaljujta.

(Gregor in Bor se spogledata, vzameta nove stvari iz škatle, jih malo polistala, odložita, vzameta nove itd.)

BOR: Ej, kaj imaš pa v tem zvezku? *(dvigne zvezek)*

IRENA *(ne da bi se ozrla)*: Ne vem, poglej.

BOR: Zaklenjen je.

IRENA *(se ozre)*: Seveda je zaklenjen. Že dolgo je zaklenjen.

GREGOR: Kaj pa je notri?

IRENA: Smetišče.

BOR: Smetišče?

IRENA: Ja. To je odložišče mojih misli. Moj dnevnik – bivši dnevnik. Zdaj ne pišem več.

GREGOR: A me nisi prej poskušala prepričati, da ves čas pišeš?

BOR: Oho, pisateljico imamo v družini. O čem pa pišeš?

IRENA: Ne vem.

BOR: Kako ne veš?

IRENA: Pisatelj ne more biti nekdo, ki ve, kaj piše. Pisatelj se vsakič znova išče v svojem pisanju.

GREGOR: Aha...

IRENA: Ampak jaz ne pišem več. Nič več.

BOR: Potem predvidevam, da je tole privat. *(hoče odložiti dnevnik)*

IRENA: Ne vem. Nikoli nisem prebrala za seboj.

BOR: Čisto nikoli nisi prebrala svojega dnevnika? Ja, to je pa škoda. Mogoče pa imaš še ne odkrit talent za podajanje osebne izpovedi.

GREGOR: Bor...

IRENA: Ne, je že v redu. Prav ima. Čas bi bil, da preberem.

BOR: Kje imaš pa ključ?

IRENA: Ključ je bil pa po naključju izključen. Ko sem zaključila s pisanjem, dnevnik ni bil več vključen med ključne elemente moje lastnine.

GREGOR: Prosim?

IRENA: Izgubila sem ga.

BOR: Potem boš morala pač najti drug način...

GREGOR: Daj ga meni. *(seže po dnevniku, na silo zlomi ključavnico, ki se razmeroma hitro zlomi)*

GREGOR *(Ireni)*: Izvoli.

(Irena z enakomernimi, skoraj mehaničnimi gibi prime dnevnik, se umakne v ozadje in začne brati)

BOR: To je bilo pa hitro.

GREGOR: Ne maram nepotrebnega izgubljanja časa.

BOR: Meni se je vedno zdelo, da je v življenju premalo časa, da bi ga še zapravljaj z neodločnostjo.

GREGOR: To imaš pa prav!

BOR: Če vprašaš mene, je treba življenje izkoristiti in najbolje ga lahko izkoristim tako, da se zabavam. Zame so največ vredni spomini na vesele dogodke in zakaj torej ne bi poskrbel, da jih bo čim več?!

GREGOR: Jaz se pa ne znam zabavati. Enostavno ne zmorem, ampak saj najbrž se nima smisla truditi. Tako ali tako pa spodleti večina stvari, ki se jih lotim. Če samo pogledam, kako sem se trudil okoli Irene ... vse zaman.

BOR: Trud ni nikoli zaman. Poleg tega pa – nikoli ne moreš vedeti, katera steklenica je boljša, če ne poskusiš obeh.

(se dolgo časa gledata, nato se previdno, negotovo poljubita)

GREGOR *(preplašeno prekine poljub)*: To ne pelje nikamor!

BOR *(prepričujoče)*: Z mano lahko začneš na novo. Čisto na novo, kot bi se preselil daleč stran, kaj praviš?

GREGOR: To je kaos!

BOR: In umetnost življenja je v tem kaosu najti svoj red. Ne bi želel poskusiti nečesa novega?

GREGOR: Taka zveza ni mogoča.

BOR: Priznaj, da tudi z Ireno nikoli nisi mislil resno.

GREGOR: Zafrkavaš me, kajne? Ti se tako ali tako z ljudmi samo igraš.

BOR: In ti samo eksperimentiraš z mano – pa nama obema ustreza.

GREGOR: Zdolgočasen človek sem, Bor. Včasih po cele ure samo sedim in gledam skozi okno, ampak ničesar ne premišlujem. Udobno mi je, pa mi je vseeno dolgčas.

BOR: In sedaj imaš priložnost nekaj storiti, nekaj premišljevati.

GREGOR: Ne vem, če je to res to, kar hočem.

BOR: Vsakdo v življenju kaj hoče, a kaj to je, ne izvemo, dokler ne poskusimo. Človek je človeku kurba; vsi pri drugih iščemo le ugodnosti zase, zakaj si tega ne bi priznali?

GREGOR: Prav imaš. Priznati si moram. Začeti moram na novo.

BOR: Ne govori kaj moraš, zares začni.

(se nagneta v poljub, a se ob zvoku zdrzneta in hitro odmakneta, oba pogledata proti Ireni, ki pa je ravno v tem trenutku počasi, a odločno iztrgala list iz dnevnika)

GREGOR *(vznemirjeno)*: Kaj pa ti delaš?

IRENA *(zmečka list, ne odgovori)*

BOR: Irena?

IRENA *(nadaljuje s trganjem listov, vedno hitreje in vedno bolj histerično)*

BOR: A je kaj narobe?

IRENA: Ne. Ni važno. A ne? Saj ni važno. Koga to briga.

BOR: Irena, umiri se! Uničuješ svoj dnevnik!

IRENA: Ni važno. Ni važno, ker nisem več taka. To nisem več jaz. A ne? Zdaj je vse drugače. Zdaj je pred mano svetla prihodnost.

GREGOR: Uau.

IRENA: Koga briga kaj sem jaz takrat pisala. Mene že ne. Meni je vseeno.

GREGOR: Pa umiri se!

IRENA: Vesta kaj?! Še tole bom vrgla skozi okno. Kaj pravita?

GREGOR (*Boru*): Meni se zdi, da ni več čisto v redu...

BOR: Saj se samo zafrkava. (*Ireni, smeje*) No daj, vrzi skozi okno.

IRENA (*vrže*): Leti, leti, leti, dnevnik!

(*Gregor in Bor se spogledata*)

IRENA: A vesta, da se zdaj počutim prav svobodno.

BOR: Kakor rečeš.

IRENA: Res je dober občutek, znebiti se vseh teh spominov. Papirnatih spominov. Haha! Odprli smo vse škatle in vse se je raztreslo ven! Končno sem svobodna!

BOR: Na to je treba pa nazdraviti.

GREGOR: Na svobodo! (*nazdravijo, pijejo*)

IRENA: Na svobodo! (*se ji zaleti, kašlja*) Zdaj so se mi pa spomini zataknili v grlu.

GREGOR: Izkašljaj se.

IRENA: Izkašljala se bom. Izkašljala – se – bom. Izkašljala. Sebe bom izkašljala. Izkašljala se bom.

BOR: Ampak tukaj je še toliko spominov, cela škatla. Kaj bo pa z njimi?!

GREGOR: Stran s spomini!

IRENA: Stran s spomini! (*meče fotografije skozi okno*)

BOR: Zdaj si svobodna.

IRENA: Zdaj sem svobodna.

GREGOR: Preteklost te ne obremenjuje več.

IRENA: Preteklost me ne obremenjuje več.

BOR: Ti greš naprej.

IRENA: Jaz grem naprej, naprej grem. Ven grem, ven, skozi okno. Poglej, poglej me, na cesti ležim, v luži ležim.

BOR: To nisi več ti.

IRENA: To nisem več jaz. Mene ni. Ni, ni. Ku-ku. Tukaj sem. Skrila sem se, ampak zdaj sem spet tu. En dva tri zame. (*Gregorju*) Ti loviš.

GREGOR: Jaz lovim, ja. Ti se pa pretvarjaš.

IRENA: Mene ni. Ni, ni. Ku-ku.

GREGOR: Irena, prosim te!

IRENA: Irene ni več. Irena je skočila skozi okno. Poglej!

(*vsi trije pogledajo skozi okno*)

IRENA: Kako je mrzlo. Ledeno mrzlo je. Irena, zavij se v toplo odejo, da te ne bo zeblo.

BOR: Cela ulica je prekrita s fotografijami.

IRENA: Preveč Irene je tam spodaj, preveč dokazov, da Irena obstaja. Irene ni več.

BOR: Želiš, da grem pobrat tvoje slike?

GREGOR: Ja, prosim. Jaz jo bom pa med tem poskušal pomiriti.

(*Bor odide*)

GREGOR: Usedi se sem.

IRENA (*spremenjena*): Pa je odšel. Še zadnji gost je odšel.

GREGOR: Mislil sem, da si rekla, da ne bo nihče drug prišel.

IRENA: Saj ne bo. Razen Bora, nihče. Saj tudi nočem, da bi še kdo prišel.

GREGOR: Zakaj si jih pa potem sploh povabila?

IRENA: Povabila sem jih samo zato, ker sem vedela, da nikogar ne bo. Ampak hotela sem imeti dokaz, a razumeš? Cel dan sem živčno preverjala telefon in se bala, da mi bo kdo vseeno odgovoril. Ampak moja pričakovanja so se izpolnila.

GREGOR: In zakaj nisi hotela, da bi še kdo prišel?

IRENA: Ker sem upala, da bom lahko po naključju sama s tabo. Upala sem, da bom dobila priložnost, da se pogovorim s tabo.

GREGOR: Irena, o tem sva se že pogovorila. Zdaj razumem, res. Prav si imela, med nama se ne bi moglo nič razviti in zdaj vem, zakaj si takrat tako odreagirala.

IRENA: Saj ni bilo to. Nekaj sem ti hotela reči.

GREGOR: In kaj je to, kar si mi hotela reči?

IRENA: Da ti nimam več kaj povedati.

GREGOR: Hvala. Hvala, Irena, ta informacija mi pa res polepša dan in razreši vsa vprašanja.

IRENA: Ni potrebe, da si sarkastičen.

GREGOR: Ni potrebe? Kaj pa, če jaz hočem?! Kaj, če jaz hočem biti sarkastičen?!

IRENA: Poznaš besedo 'hočem'? Nisem si mislila, da nekdo, ki je navadno tako prilagodljiv, uporablja to besedo.

GREGOR: Pač. In tudi tebi ni treba ves čas govoriti v ugankah, da se moramo truditi, da bi te razumeli. Irena – velika enigma. Dovolj imam te tvoje igre.

IRENA: Zakaj jo potem igraš?

GREGOR: Ker sem nekaj časa mislil, da je to prava igra zame. Trudil sem se, da bi te razumel, ampak zdaj vem, da je bila to napaka. Bolje bi bilo za naju oba, da bi ostala zgolj sosedu. Kajti zdaj te začejam razumeti in sedaj vidim, da nisi nikakršna uganka.

IRENA: Oprosti, da sem te razočarala.

GREGOR: Saj pol časa sploh ne veš, kaj govoriš. To ni uganka. S tabo sem samo zapravljaj svoj čas.

IRENA: Ampak si ga zapravljaj. Zdaj pa si se naveličal in poiskal si boš koga drugega. Človek je človeku kurba; vsi pri drugih iščemo le ugodnosti zase, zakaj si tega ne bi priznali?

GREGOR: ... Bor... Irena! A si ti Bora nalašč povabila?! A si ti vedela, da sem mu všeč?!

IRENA: Ne. Vedela sem, da je on všeč tebi.

GREGOR: Neumnost.

IRENA (*ga oponaša*): *Jaz hočem biti sarkastičen.* Nikoli nisi imel toliko odločnosti – zdaj pa nenadoma. Odkar je prišel Bor, se obnašaš čisto drugače; našel si se od njega. V svoji skrajni prilagodljivosti si se našel njegove odločnosti. Končno.

GREGOR: In kaj pričakuješ sedaj? Naj se ti priklonim, naj padem na kolena in se zahvaljujem tvoji genialni ideji, da si ga povabila in da me je, kako si rekla, *okužil* s svojo odločnostjo.

IRENA: Enostavno to, da se zavedaš, da sem ti pomagala najti, kaj v resnici hočeš, mi bo dovolj. Samo to, da veš, da se ti ni več potrebno siliti v žensko družbo zgolj zato, ker je to pričakovano od tebe.

GREGOR: Samo poslušaj se! Sebe in svojo svetniško skromnost. Tukaj nekaj manjka, Irena. Kaj pa tvoja korist? Kaj si imela ti od tega, da si mi (*jo oponaša*) pomagala najti, kaj hočem?!

IRENA: Saj nisem potrebovala koristi.

GREGOR: Ne?

IRENA: Ne.

GREGOR: Niti tega, da bi se počutila, kot da nekam spadaš, da ima tvoje življenje smisel? Ni šlo morda za to, da si naju potrebovala kot gledalca za uprizoritev tvoje male drame, tvoje groteske metanja spominov skozi okno?!

IRENA: Gregor, a res ne razumeš!?! A mi res ne moreš verjeti, da me ni več. Nič ni ostalo od mene in ja, zaradi tega bežim. Mogoče se mi je na začetku zdela še zabavna ideja, da bi spentljala vaju z Borom in sem to videla kot neko novo priložnost, neko novo, veliko stanovanje, za katerega sem upala, da bo manj prazno. ... Ampak zdaj vem – vsako novo stanovanje je večje, jaz pa sem vedno manjša v njem. (*stoji ob oknu*)

(dolga tišina)

IRENA: Čas je, da grem.

(zatemnitev, prostor ostane v temi)

GREGOR: Irena?

IRENA: Irene ni več.

(nekaj trenutkov tišine, nato osvetlitev)

(na sredini odra je samo Gregor – strmi predse, vrne se Bor s škatlo v rokah, se razgleda po sobi)

BOR: Kje pa je Irena?

(tišina)

GREGOR: Irene ni več.

KONEC